

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 03.02.2016
Sayı: 602

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa Madde Eklenmesine (Seçim Öncesi Durum Raporu Hazırlanması) Dair Kanun Teklifi gerekçeleriyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereği için arz ederiz. 02.02.2016.

Engin Altay

İstanbul Milletvekili

Grup Başkanvekili

Levent GÖK

Ankara Milletvekili

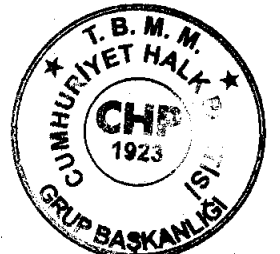
Grup Başkanvekili

Özgür Özel

Manisa Milletvekili

Grup Başkanvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İçişleri			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	19 Şubat 2016		E.No: 2/764	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
PS	22	K.T.	V. K.T.	MM
TBMM BAŞKANI	21			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
04 Şubat 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
03 Şubat 2016
No: 24765

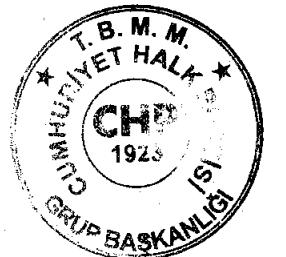
GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere parlamenter demokrasilerde ülkeyi merkezi ve yerel düzeyde yönetecek olan siyasi temsilciler belirli aralıklarla yapılan seçimlerle belirlenmektedir. Seçimlerde yarışan adaylar arasındaki propaganda yarışının esasını mevcut durumun eleştirisi ve daha iyi ve daha fazla hizmet taahhütleri oluşturmaktadır. Bu yarışın sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi merkezi ve yerel yönetimler ile sosyal güvenlik kurumlarına ilişkin yürütülen proje ve faaliyetler ile mali varlık ve yükümlülüklerin sağlıklı bir şekilde raporlanmasına bağlıdır.

Geçmiş yıllarda ülkemizde seçim dönemlerinde merkezi ve yerel yönetimler ile sosyal güvenlik kurumlarının mali durumlarına ilişkin olarak üzerinde uzlaşamayan veya doğruluğu hakkında güven sağlanamayan veriler ve bilgiler sağlıklı bir sonuca varılamayacak şekilde tartışmalara neden olmuştur. Oysa seçimlerden belirli bir süre önce seçimde aday olanlar ve oy kullanacak vatandaşlar için hazırlanacak **Seçim Öncesi Durum Raporları**, seçim sürecinde veri ve bilgilerin doğruluğu kurumsal raporlamaya dayanacağından, kısır tartışmalar ve bunların doğruluğunu değil esasına yönelik olarak içerik, büyüklük, yönetilebilirlik, değerlendirilme gibi geçmişe, bugüne ve geleceğe yönelik etki, neden ve sonuçlarının tartışıldığı sağlıklı bir seçim propaganda ortamı sağlayacaktır.

Demokrasilerde saydamlık ve hesap verilebilirlik iyi yönetimin (good governance) temel ilkeleri arasında yer almaktadır. Bunun sağlanabilmesinin temel dayanağı sağlıklı ve güvenli veri ve bilgiye kolayca ulaşmaktan geçmektedir. Ülkemizde ise sağlıklı ve güvenilir veriye ulaşmak çoğu zaman problem bazen de mümkün olmamaya devam etmektedir. Çoğu zaman veri ve bilgiye ihtiyaç duyan vatandaşlar, Bilgi Edinme Kanunu dahil, başka yollarla bunları sağlamaya çalışmaktadır. Oysa devlet iktidarı, muhalefeti ve vatandaşları ile herkesin devletidir. İktidarı elinde bulunduranların devlet imkanları ile elde ettikleri veri ve bilgileri muhalefet ve vatandaşlar için bir silah ve tehdit olarak kullanmaları demokrasilere değil diktatörlükle yönetilen ülkelere özgü bir anlayıştır. Ancak günümüzde ülkemiz, TBMM üyelerinin Anayasal hakkı olan yazılı soru önergelerinin bile cevaplandırılmayarak, TBMM'nin bilgi edinme ve denetim hakkının yok sayıldığı, bilim adamları ve vatandaşların ise hiç dikkate alınmadığı bir dönemi yaşamaktadır. Yerel yönetimlerde de durum farklı değildir.

Seçim Öncesi Durum Raporları, özellikle yerel yönetimlere yönelik olarak, ABD, Yeni Zelanda, İngiltere gibi gelişmiş ülkelerde seçmenler ve seçimlerde aday olanlar için mevcut mali durum, tamamlanan ve devam eden projeler, kurumsal faaliyetler ve gelecekte karşılaşılabilecek sorunlar gibi hususları kapsayacak şekilde hazırlanmaktadır. OECD Saydamlık İçin İyi Uygulamalar (OECD Best Practices for Transparency) belgesinde Seçim Öncesi Raporun seçimden hemen önce devletin genel durumunun açıklanmasına hizmet edeceği; bunun seçimlerde kamuoyu tartışmalarını teşvik edeceği; daha çok bilgiye dayalı tartışmaları besleyeceği; ayrıca bu Raporun hazırlanmasının anayasal ve yasal zorunluluk haline getirilmesi ve seçimlerden en az iki hafta önce açıklanması gerektiği ifade edilmektedir.

Ülkemizde de hem merkezi yönetim hem de yerel yönetimlere ilişkin olarak Seçim Öncesi Durum Raporunun hazırlanması bu alanda önemli bir boşluğu doldurarak; seçim taahhütleri ve tartışmalarının, varsayımlar veya doğruluğu konusunda şüpheler olan bilgi ve veriler yerine, doğru veri ve bilgiler üzerinden ve doğru temelde yapılması seçim faaliyetlerinin sağlam bir zeminde yürütülmesi ve demokrasimizin güçlenmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Bu Kanun teklifimiz ile Seçim **Öncesi Durum Raporuna** yasal dayanak oluşturulması ve hazırlanması zorunlu hale getirilerek devlet yönetiminde saydamlığın artırılması, mevcut yöneticilerin hesap vermeleri ve seçimlere ilişkin tartışma ve taahhütlerin ilgili kurumlarca açıklanmış resmi veri ve bilgiler üzerinden yürütülmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Teklifin 1'nci maddesiyle 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa eklenen EK MADDE 2 ile genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için seçimlerden en çok otuz gün önce Seçim Öncesi Durum Raporunun düzenlenmesi yasal zorunluluk haline getirilmektedir. Böylece merkezi yönetim ve sosyal güvenlik kurumları için Raporun hazırlanması gerektiği dönemde görev başında olan Başbakan, il özel idareleri ve belediyelerde ise yine görev başındaki üst yöneticilere -vali ve belediye başkanlarına- görev verilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında hazırlanan Raporun hazırlanma süresi içinde Resmi Gazetede yayımlanarak kamuoyu ile paylaşılması öngörülmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında Seçim Öncesi Durum Raporu il özel idareleri ve belediyeler için bunların bağlı kuruluşları ve sermayesinin yüzde elli ve daha fazlasına sahip oldukları işletme, iştirak ve şirketlerini kapsayacak şekilde görev başındaki üst yönetici tarafından hazırlanması ve hazırlanma süresi içinde idarelerin internet sayfasında yayımlanması ve uygun iletişim araçları ile duyurulması,

Maddenin dördüncü fıkrasında Başbakan tarafından hazırlanacak Raporda merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının Hükümetin göreve başladığı tarih ile seçimden önce Rapor yayımlama tarihi itibarıyla genel mali durum, varlık ve yükümlülüklerdeki değişim, seçim taahhütleri ve bunların seçimden önceki gerçekleşme durumlarının özet bir şekilde ve karşılaştırmalı olarak gösterilmesi,

Maddenin beşinci fıkrasında il özel idareleri ve belediyelerde Raporun görev başındaki üst yöneticiler tarafından hazırlanacağı, Raporda önceki dönemden devir alınan varlık ve yükümlülükler, genel mali durum, devir alınan, devam eden ve tamamlanan projeler, seçim taahhütleri, bunlardan gerçekleştirilenler ve devam edenler ile üst yöneticilerce Raporda yer almasında fayda görülen diğer faaliyetlere ilişkin hususlara yer verileceği,

Maddenin altıncı fıkrasında Seçim Öncesi Durum Raporunun hazırlanmasına ilişkin esas ve usullerin merkezi yönetim ve sosyal güvenlik kurumları için Maliye Bakanlığı, mahalli idareler için Maliye ve İçişleri Bakanlıklarınca birlikte hazırlanacak yönetmelikle belirleneceği,

Maddenin yedinci fıkrasında Seçim Öncesi Durum Raporunu hazırlamayan veya Raporda gerçeğe aykırı veya yanıltıcı veri, bilgi ve raporlara yer verenlerin 26/9/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 257'nci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılacağı ve bu ceza ertelenmeyerek yaptırım gücünün artırılması,

Hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**10.12.2003 TARİHLİ VE 5018 SAYILI KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL
KANUNUNA MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 10.12.2003 Tarih ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Seçim Öncesi Durum Raporu

EK MADDE 3- (1)Bu Kanun kapsamındaki kamu idarelerini kapsayacak şekilde genel ve mahalli idare seçimlerinin yapılacağı tarihten en az otuz gün önce Seçim Öncesi Durum Raporu hazırlanır.

(2) Seçim Öncesi Durum Raporu merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumlarını kapsayacak şekilde görev başındaki Başbakan tarafından hazırlanır ve hazırlanma süresi içinde Resmi Gazetede yayımlanır.

(3) Seçim Öncesi Durum Raporu il özel idareleri ve belediyeler için bunların bağlı kuruluşları ve sermayesinin yüzde elli ve daha fazlasına sahip oldukları işletme, iştirak ve şirketlerini kapsayacak şekilde görev başındaki üst yönetici tarafından hazırlanır ve hazırlama süresi içinde idarelerin internet sayfasında yayımlanır ve uygun iletişim araçları ile duyurulur.

(4)Başbakan tarafından hazırlanacak Raporda merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının Hükümetin göreve başladığı tarih ile seçimden önce Rapor yayımlama tarihi itibarıyla genel mali durum, varlık ve yükümlülüklerdeki değişim, seçim taahhütleri ve bunların seçimden önceki gerçekleşme durumları özet bir şekilde ve karşılaştırmalı olarak gösterilir.

(5)İl özel idareleri ve belediyelerde Rapor görev başındaki üst yöneticiler tarafından hazırlanır. Raporda önceki dönemden devir alınan varlık ve yükümlülükler, genel mali durum, devir alınan, devam eden ve tamamlanan projeler, seçim taahhütleri, bunlardan gerçekleştirilenler ve devam edenler ile üst yöneticilerce Raporda yer almasında fayda görülen diğer faaliyetlere ilişkin hususlara yer verilir.

(6)Seçim Öncesi Durum Raporunun hazırlanmasına ilişkin esas ve usuller merkezi yönetim ve sosyal güvenlik kurumları için Maliye Bakanlığı, mahalli idareler için Maliye ve İçişleri Bakanlıklarınca birlikte hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

(7) Seçim Öncesi Durum Raporunu hazırlamayan veya Raporda gerçeğe aykırı veya yanıltıcı veri, bilgi ve raporlara yer verenler 26/9/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 257’nci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılır. Bu ceza ertelenmez. “

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

